

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
166. szám
Július 25.

Szerda

Tilea vallomása se tisztázta: kapott-e Iunian honoráriumot a Skoda-cégtől

Revizió alá veszik a tisztviselői kinevezéseket

(BUKAREST.) Már valóságos tengeri kigyóvá nőtte ki magát a Skoda-ügy. A vádak özöne zudul különböző emberekre s a tanuvallomások még mindig sok meglepetést hoznak. A parlamenti bizottság tegnap délután Tilea Viorel volt alminisztert hallgatta ki újra. Tilea kijelentette, hogy Löwensteinnel, a Skoda-gyár vezérigazgatójával sohasem beszélt arról, hogy kapott-e honoráriumot és hogy mennyit kapott Iunian a gyártól. Havel, a Skoda-cég volt pénztárosa, akivel később Bécsben beszélt, azt állította ugyan, hogy a vállalt Iunian részére ügyvédi honoráriumként bizonyos összeget állapított meg, de azt nem tudta megmondani, hogy Iunian megkapta-e ezt az összeget. A volt miniszter hangsúlyozta, hogy erről a dologról nem beszélt Mirtoval Bécsben, hanem más alkalommal. Prágából és Bécsből visszatérve, Vajda volt miniszterelnökön kívül senkinek sem beszélt a dologról. Az a véleménye, hogy Madgearu valószínűleg összetéveszti a dolgokat. Ami szerinte nem is meglepő, mert a Skoda-üggyel nem állott szorosabb kapcsolatban.

EREDMÉNYTELEN SZEMBE SÍTÉS

Ezután Mirtot szembesítették Tileával. Mirto kijelentette, hogy Bécsben nem volt jelen, amikor Havel pénztáros Iunianra vonatkozólag beszélt Tileával. Csak arra emlékszik, Tilea említette, hogy Haveltől információkat kapott. Tilea ezután bejelentette, hogy jegyzeteiben utána fog nézni, fel van-e jegyezve a Havellel folytatott beszélgetés?

Pop Valér, a bizottság elnöke ezután felolvasta azt a külügyminiszterhez intézett levelet, amelyben a bizottság diplomáciai uton kérte Löwensteinnel, a Skoda-cég vezérigazgatójának eskü alatt való kihallgatását arra vonatkozólag, vajon a Skoda-művek fizettek-e Iuniannak valamilyen honoráriumot, melyet ősz szegben, mikor és milyen szolgálataiért?

Savescu ügyvéd után Sinescu, Căzimir és Niculescu tanuk szembesíté-

se következett. Ez azonban eredménytelen maradt, mert mindegyik fentartotta előző vallomását. Úgy-hogy most valóságos kaosz van a ta-

nuvallomások között.

A bizottság végül Vasiliu Cluj kihallgatását kezdte meg. Cluj Seletzky ügyvédje volt a főargyaláson és a

Tizenötezer sanfranciskói sztrájkoló felveszi a munkát

Sztrájktrörök a kaliforniai munkásfronton

(SAN FRANCISCO.) Tegnap reggel meglepetésszerű bejelentést tettek a május óta sztrájkoló sanfranciskói kikötői munkások és hajógépészek. Memorardumban fordultak a döntőbíróshoz és ebben a bizottság elé tárták, hogy

készek feltételek nélkül azonnal felfvenni a munkát.

A bejelentés megadta a kegyelendőt a szervezetebe tömörült dokk-munkások mozgalmának, akiknek

a sztrájkja ezzel letörtnek tekinthető.

mert a mai végzetesen leromlott gazdasági viszonyok között a munkaadó vállalatok

nagyon olcsón szerződhetnek rakodó munkásokat.

Seattle kikötőjéből tegnap reggel elindult az első utasszállító hajó. Két hónap óta ez az első utasszállító gőzös, amely elhagyta a kikötőt.

A sztrájk feladásával kapcsolatosan

véres összeütközések voltak tegnap a sztrájktröröknek tekintett gépészek és a még sztrájkoló munkásság között.

A rendőrség 50 embert tartóztalt le.

MÉG MINDIG ZAVAROS A HELYZET

(SAN FRANCISCO.) Északnyugat Amerika fővárosában a helyzet még változatlanul aggasztó. Mint ismeretes, Johnsohn tábornok, Roosevelt gazdasági diktátora

döntőbírósgot nevezett ki,

Még az akasztófa árnyékában is bombáznak az osztrák kampószerkesztések

(BÉCS.) Az osztrák fővárosban tegnap ismét nagy tüntetések voltak. Nagy csoportokban vonultak fel a főbb utvonalakon, miközben petárdákat és bombákat robbantottak. A rendőrség nagy felkészültséggel vonult ki a tüntetések színhelyére és sikerült 24 kampószerkesztés tüntetőt letartóztatni, akiket rögtönítélő bíróság elé állítanak.

(BÉCS.) A „Politische Korrespondenz” intervjút közöl Karwinski-től, az osztrák állambiztonsági minisztérium titkáráról, aki a lap munkatársának kijelentette, hogy a kormány felhívására

nagymennyiségű robbanóanyagot, fegyvert, bombát szolgáltatnak be.

Minthogy azonban — mondotta — a fegyverbeszolgáltatási terminus július 18-ával lejárt s ennek ellenére még mindig nem szüntek meg a terrorista cselekmények,

a kormány kiméletlen eszközökkel jár el a tüntetőkkel szemben.

A kormánynak bizonyítékai vannak arra nézve, hogy a robbanóanyagok és fegyverek

Németországból származnak

Sajnos, a német hatóságok megtiltik azok átcsempészését. Tudja azonban mindenki — fejezte be nyilatkozatát a minisztérium titkár —, hogy a terroristák minden mesterkedése dacára, nem lehet Ausztriát térdre kényszeríteni.

vizsgálatra vonatkozólag nyújtott felvilágosítást a bizottságnak.

FELÜLVIZSGÁLJAK A KINEVEZÉSEKET

(BUKAREST.) Az állami ügyvezetés egyszerűsítéséről szóló törvény kihirdetése után az összes közhatalosok revizió alá jogják venni az alájuk beosztott tisztviselők kinevezését 1924-ig visszamenőleg. A kormány azt reméli, hogy a revizió alapján a törvény igazságos alkalmazásával 800 millió lej megtakarítást érhet el. Ez az összeg a költségvetés egyensúlyának biztosítását jelentené.

amely felülvizsgálta a munkások körvételését és azok közül a legfontosabbak néhányát teljesítve,

felszólította a sztrájkoló munkásokat, hogy lassanak munkához.

A döntőbírósg határozatára mára várják a választ. A munkásoknak ki kell jelenteniök, hogy folytatják-e, vagy abbahagyják a munkabeszünetést. Előjelek szerint

a mai napon 15 ezer sztrájkoló felveszi a munkát.

Bridges Harold, a szélsőbaloldali munkásszervezetek egyik vezére kijelentette, hogy a sanfranciskói munkáskérdést csak a munkaadók és a dolgozók kiküldötteinek közös táncskozása tudja megoldani.

A TÖKE ÖNKÉNYURALMA ELLEN

(NEWYORK.) Az Oregon állambeli Portland kikötőbe tegnap több ezer felfegyverzett nemzetőr érkezett. A hatóságok attól tartanak, hogy

véres összeütközésre kerül a sor abban az esetben, ha a munkások nem fogadják el a döntőbírósg határozatát.

Meg van azonban a remény arra is, hogy a dolgozó tömegek alávetik magukat a döntőbírósg hozta rendelkezéseknek.

A sztrájkmozgalom helyi vezetői kijelentették, hogy a munkabeszünetés korántsem rejt a kormány ellen irányuló ellenséges szándékokat. A munkásság kizárólag

a töke képviselőinek önkényuralma és a kizsákmányoló módszere ellen akart tiltakozni és nyult egyetlen, de kétélű és hatalmas fegyveréhez, a sztrájkhoz.

A búzával bevetett területeket korlátozni kell, mert olcsó a gabona - mondja a világgazdasági Konferencia

(LONDON.) A londoni világgazdasági konferencia egyetlen pozitív eredménye volt a búzáért exportáló országok nemzetközi egyezménye.

Az egyezményhez csatlakozott a világ minden számottevő búza-országa, csak Oroszország maradt távol.

A megállapodás célja az volt, hogy a búzakereskedelmi Hivatal elnöke a világ minden számottevő búza-országa, csak Oroszország maradt távol.

a búzával bevetett területeket pedig korlátozzák.

Az árszabályozás kérdésében csak igen lassan és óvatosan fogott a munkához a kartell állandó igazgatóbizottsága. A múlt búzakampánynál még nem is volt érvényben az árszabályozás, csak a kiviteli kvótákat szabták meg és a termelési korlátozásokat készítették elő. Az Észak-amerikai Egyesült Államok kormánya hozzájárult ahhoz, hogy

a búzával bevetett területeket ettől az évtől kezdve csökkentse, míg a dunamenti országok, köztük Magyarország is csupán olyan irányú ígéretet tettek, hogy a búzával bevetett területeket nem fogják növelni.

A nemzetközi búzaegyezmény állandó londoni irodája augusztus 14-ére hívta össze Londonba az egyezmény igazgatóbizottságát, melynek magyar részről dr. Winchler István, a Külkereskedelmi Hivatal elnöke a tagja. Az augusztusi ülés hivatott arra, hogy a most meginduló exportkampány számára megállapítsa a kiviteli kvótákat és ha lehet, intézkedéseket tegyen a világgazdasági emelés érdekében. A legutóbbi igazgatósági ülés eredménytelen volt, mert Argentína keveselte a tavaly kapott exportkvótát és azzal fenyegetőzött, hogy kilép a kartellból. Ezt a fenyegetést komolyan kellett venni, mert Argentína az utóbbi években a vezető exportállamok sorába küzdötte fel magát és az ő kiugrása felborította volna az egész egyezményt. A most érkezett londoni jelentések arról számolnak be, hogy Argentína kilépésétől most már nem kell tartani, mert ennek az országnak főversenytársa: Kanada, az Egyesült Államok és Ausztrália, az ideiglenes világtermés mellett hajlandók hozzájárulni Argentína kvótaköveteléséhez.

A kedvezőtlen világtermés más vonatkozásokban is megkönnyítette a búzaegyezmény működését. A világpiaci árak hétről-hétre javulnak, úgy, hogy az árprobléma megoldása nem látszik olyan kilátástalannak, mint eddig. Ha az exportáló államok a kvótakérdésben teljes megegyezésre jutnak és mindegyik vigyáz a megállapodások pontos végrehajtására,

akkor a legjobb esetben is közepes világtermés mellett nem lesz nehéz elősegíteni a mai szilárd árnívó tartóságát.

Több gondot okoz a kartell vezetőségének az egyezmény másik pontjának, búzával bevetett területek korlátozásának végrehajtása. Az Észak-amerikai Egyesült Államok már ebben az évben is állami támogatást nyújtottak azoknak a farmereknek, akik kevesebb területet vetettek be búzával, mint az előző évben. Ha-

sonló intézkedésre hajlandóan nyilatkozott Argentína kormánya is, de csak abban az esetben, ha a londoni konferencia hozzájárul exportkvótájának felemeléséhez. Viszont az Egyesült Államok és Ausztrália csak akkor hajlandók a termelést továbbra is korlátozni, ha Argentína ugyanezt teszi. Ilyen körülmények között az

augusztusi búzakereskedési sikerre elsősorban Argentína magatartásán múlik.

capitol-Mozgó

Olcsó nyári helyárak!

Férfiak prédája

izgalmas orosz-vonakozású filmdráma

Főszereplők: Miriam Hopkins, George Bancroft

Nyomorékká zuzta magát az alvajáró fiucska, aki kiugrott az emelet ablakából

(SALSBURG.) Megrendítő szerencsétlenség áldozata lett tegnap a salsburgi hegyek közt nyaraló Reindinger Ivó nevű 11 éves bécsi kisfiú. A kis deák nyári szünidejét St. Gilgenben töltötte, ahol hozzátartozóival együtt egy emeletes nyaraló házában lakott.

A kis fiú, ugylátszik alvajáró természetű s így tegnap éjjel anélkül, hogy hozzátartozói észrevették volna, felkelt álmából,

az emeleti lakás nyitott ablakához lépett s tíz méter magasságból a ház alatt elterülő kertbe ugrott.

Az alvajáró kisfiú a végzetes ugrás következtében mindkét karját kitörte és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Készségszerűen hozzátartozói amint a szerencsétlenséget észrevették, azonnal kórházba szállították. Az eszméletlen állapotban levő kisfiú állapota életveszélyes.

Megfosztják állásuktól Angliában az idegen állampolgár filmszakmunkásokat

(LONDON.) A News Chronicle értesítése szerint az angol munkaügyi miniszter rendeletet adott ki, amely rendkívüli módon megnehezíti a csaknem lehetetlenné teszi külföldi állampolgárságú filmszakemberek részére, hogy Angliában alkalmazást vállaljanak.

Az erről szóló rendeletet Steve O'Brien, az angol filmszakszervezet titkára járta ki a munkaügyi miniszternél, akinél arra hivatkozott, hogy az angol filmszakembereket kiszorítják a külföldiek.

A munkaügyi miniszter rendelete különösen

sok német, osztrák és magyar filmszakembert érint, mert az utóbbi hónapokban ezek közül igen sokan helyezkedtek el Angliában.

A rendelet értelmében 24 órán belül a külföldi filmalkalmazottaknak el kell hagyniuk állásukat. A rendelet nem vonatkozik azokra a filmszakemberekre, akik önálló vállalkozók.

A belföldi hitelezők huszmillió lejese követeléseinek kiegyenlítését ismét igéri a kormány

(BUKAREST.) Az Állami Amortizációs Pénztár új igazgató-elnökét, Pop Valér volt igazságügyminisztert tegnap reggel iktatták be. Az aktuson résztvett Mitica Constantin pénzügyi alminiszter is, aki beszédében rámutatott a nemrég alakított Amortizációs Pénztár működésére, amely eddig

nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mert nem állt elég anyagi eszköz a rendelkezésére.

Mostani egyetlen jelentősebb intéz-

kedést fogantatosított — mondta a pénzügyi alminiszter. —

Ugyanis az amortizációs pénztárnak adta ki az új adóbonokat.

Azonban ennek az intézkedésnek a hatáskörét most kibővítették.

A pénztár fogja kifizetni az állam összes belföldi adósságait, kompenzációs ügyletekkel is foglalkozik magánosok és az állam között s a kompenzációs ügyletekbe bekapcsolja a különböző

állami hivatalokat is. Ez teljesen időrendben megy végbe, tehát először a régi, azután az újabb követeléseket egyenlíti ki a pénztár.

Az alminiszter kijelentései bizonyára új reményt ébresztenek az államkincstár belföldi hitelezőiben, akik nagyon szép számmal vannak, mert hiszen követelésük több mint 20 milliárd lej. Mitica Constantin nyilatkozatát sürgősen nyomom kelene követni a tetteknek: a milliárdok nehezen várt folyósításának.

TEKE-SPORT

Eredmények. Apolló (Gyaluból) és Solid 12 játékos 175—136. Sport—Firtos 12 játékos 145—143. Olimpia—Sparta 12 játékos 125—119. Glora—Sparta 11 játékos 135—111. Familia—Kombinált 11 játékos 114—102. Familia—Kombinált azonnali reváns 131—114. Sport—Solid 15 játékos 178—161. Hercules—Turul 12 játékos 189—131. UEC—Romania 12 játékos 142—128. UEC—Transylvania 13 játékos 178—127. — Tézis naptár: Kedd: Hargita—Olimpia a Gárdan-pályán. Amatőr Cluj bajnoksapata Matador és Iris csapatokkal tart diszjátékot Moderna kettős pályán. Stop 12 és Olimpia reváns a Moderna hátsó pályán. Szerda: Solid és Sport reváns a Matador pályán. Olimpia és Bohém Oltean pályán. — Szövetség beiktatta a legújabb csapatát 91 szám alate Bucsin név alatt Joseni (Alfau) székhellyel. 30 tagból alakult csapat elnöke Fodor Lajos. Diszelnökei: Gaál Tamás, dr. Pop Báldi Aurél, Oana Zosini. Csapat versenyképes. Címe: Fodor Alajos. Joseni, jud. Ciuc.

RÁDIÓ

SZERDA, július 25.

Bukarest. 13: Hanglemezek. 14.45: Könnyű zene hanglemezek. 15.40: Könnyű zene hanglemezek. 20.05: Cseh operazene, előadja a rádió zenekar. 21.15: Francia operettzene, előadja a rádiózenekar. 22.15: Dégen Lilla zongorázik 25: Alexandru Aurél énekel. 23.30: Teodorescu Mihály fuvolázik. 24.30: Zeneközvetítés a Cina-étteremből.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 10.45: Hírek Felolvasás közben hanglemezek. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Balalajka-zenekar. 15.40: Hírek. 16.30: A rádió diáktévéje. 17: „A piroségység ház” elbeszélés. 18: Blaha Lujza és Jászai Mari, Janovics Jenő előadása. 18.30: A pogány jazzzenekar műsora. 19.20: „Ruhá teszi az embert”. Előadás. 19.30: Ének, zongora kísérettel. 21: Tót nyelvű előadás hanglemezekkel. 21.20: „A szevillai borbély” operaelőadás közvetítése az Állat- és Növénykertből. 22.50: Hírek. 24.15: Szalonzenekar.

Pozsony. 11.25: Magyar sajtóhírek. 13.30: Déli hangverseny. 14.20: Hanglemezek. 18.50: Hegedű hangverseny. 21: Szórakoztató hangverseny. 23.45: Magyar hírek.

Kassa. 12.30: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 14.30: Magyar hírek. 16.15: Tambura hangverseny. 19: Hanglemezek.

Berlin. 13: Szórakoztató zene. 17: Könnyű zene. 19.30: Zongora hangverseny. 22: Operettzene. 24: Táncklemezek.

Varsó. 13: Fuvószekar. 13.10: Szimfonikus zenekar hanglemezek. 18.15: Klarinét, zongora kísérettel. 20.15: Könnyű zene. 21.12: Mandolin zenekar. 22.12: Énekhangverseny. 22.30: Zongora előadás.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugy-szintén vas- és vizondulást legjobb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33. Elián-ház. — Vashid mellett.

Nagy diák az életsodrában

Kommunistaság vádjával letartóztattak Aradon egy kolozsvári egyetemi hallgatót

(KOLOZSVÁR.) Osztrovszky Gyurkát öt évvel ezelőtt ismertem meg. A kolozsvári református kollégium hatodik osztályában ültünk két egymás mellett fekvő padban. Magas nyurga, szőke fiú volt. Kék szemű. Szőke haja. Nem igen lehetett hallani szavát az iskolai szüneteken. Csendesen meghúzódott mindig valamelyik sarokban. Hallgatag volt, zárkózott... Látszott rajta, hogy menekül a zajtól, a többi kispolgári gyermekektől, akik hangos dicsékekkel mutogatták délelőtti sonkás zsemlyéjüket és büszkén húzták ki magukat, ha új ruhában jöttek az iskolába.

SZEGÉNY FIÚ VOLT, NAGYON SZEGÉNY...

Ha a szüleiről kérdezősködünk, le-sütötte a fejét és halkán felelt:

— *Edesapámat a világháború sodorta el, az anyám mosónő...*

— *s szomorú furcsa firtor-jelent meg a szája szegletén.*

Jó tanuló volt, különösen a matematika és a közgazdaságtan érdekelt. Ha ilyen tárgy témáról volt szó, kigyulladt a szeme, ideges mozdulattal simította hátra a haját s lázasan beszélt a világforradalomról, egyenlőségről, tömegekről, akiket igazába hajtott a tőke kapzsisága... és beszélt, beszélt...

...Nem értettük a szavait, furcsán, idegenkedve húzódtunk el tőle, mint egy idegen világ, nem kö-zénk való képviselőjétől.

Idegen volt nekünk...

ÉRETTSEGI UTÁN...

Leérettsgiztünk és jöttünk az egyetemi évek... elszakadtunk egymástól. Én kémiaira mentem, ő jogra s egy fél év múlva felcseréltük szerepünket, ő ment kémiaira én mentem a jogra s néhány hónappal ezelőtt újból találkoztunk a jogi fakultáson.

Közgazdasági szemináriumot hallgatott...

Amikor a magyar párt ellenzéke megalakult,

élénk szerepet vállalt a fiatal ellenzéki vezetők között a szé-kely falvak megszervezésében.

Fáradhatatlanul rótta a falvakat, beszélt meggyőző hévvel. A fanatikusok, eszmék által megszállott vakhitével.

TALÁLKOZÁS A MARIANUM ELŐTT

Néhány héttel ezelőtt találkoztam vele a Marianum előtt. Autóbuszra vártam. Sietős volt a dolgom. Ő a Főter felől jött, a régi elnyűtt ruha volt rajta, kezében egészen kicsi utazótáska.

A rég nem látott jópajtas szívéllyességével fogtam vele kezét:

— Csak nem utazol?

A tőle megszokott humorral felelt:

— Igen, csak ide, Bukarestbe. A Francia Utépítő Társaság központi irodájánál kaptam alkalmazást.

Nem sok, de elég ahhoz, hogy segíthessek szegény édesanyámon.

Az autóbusz feltűnt a református templomnál, siettem befejezni a beszélgetést:

— Remélem, irni fogsz?... Számolj be a bukaresti élményeidről... Majd írok rólad...

Látszott rajta, hogy nincs hozzám bizalma.

A HIVATALOS JELENTÉS SZERINT

Igéretemet betartom... A hivatalos jelentés így hangzik: Tegnap éjszaka 11 órakor

az aradi államrendőrség Abraham nevű detektíve, három rendőr kíséretében rajtaütött a Romanului-ucca 5. szám alatti házon. Husz embert fogtak el a ház hátsó részében, nagyrésztük kiskorú.

Gyüleseztek és ennek okára vonatkozó kérdésekre azt válaszolták, hogy a Magyar Párt ellenzéki tagjait szervezik meg. Mások ezzel el-

lentében azt valották, hogy kommunisták mozgalom vezetői voltak.

A letartóztatottak között van egy kolozsvári egyetemi hallgató, Osztrovszky György, akinél a Magyar Párti ellenzék politikai osztályának igazolványát találták.

Az igazolvány szerint a párt megbizsa Osztrovszky Györgyöt, hogy Erdélyben és Bánátnban szervezze meg a magyarpárti fiatalokat.

A rendőrség előtt Osztrovszkyt úgy ismerik, mint a kommunista mozgalmak élénk szereplőjét. Mindannyiukat hadbírószág elé állítják.

Igéretemet betartottam...

Irtam róla...

(o. j.)

Thalia (Szinkör) Mozgó

Tomboló éjszakák

Rendkívül izgalmas, zenés és táncos filmkomédia. Főszerepekben: Nóra Gregor, Harry Liedke, Ursula Grabley és Ottó Wallburg.

Előtte: Ivan Petrovich és Vereber Ernő vígjátéka.

Előadások 3¹/₂, 5¹/₂, 7¹/₂, 9¹/₂ órákor. Helyárak 12—18 L.

A teljes sebességgel száguldó autó elütötte a parasztszekeret: három sebesült

(PLOESTI.) Ploest és Campia között a B. 24—70. számú Urliceanu bukaresti mérnök tulajdonát képező kocsi elé — amely teljes sebességgel robogott — egy kilométer kőnél szekér került.

A vezető mérnök több ízben túlkölt, de a parasztszekér csaknem akart kitérni az autó elől.

Az utolsó pillanatban Costea Ricu parasztember ijedten ugrott félre az autó elől,

az uton azonban megcsuszott és a gépkocsi alá került.

A mérnök hirtelen fékezett,

a sáros talajon az autó is megcsuszott és befordult az útszéli árokba.

Az elgázolt parasztembert halálos sérülésekkel a campinai kórházba szállították. Az autó utasai, a mérnök és rokona: Dornescu Elisabeta, a bukaresti szalonok szépségkirálynője,

arcukon és felső testükön szenvedtek szintén igen súlyos sérüléseket.

A felelősség megállapítása miatt megindult a vizsgálat.

Önkényesen megvonta a sétatéri jegyzedő a négy első pad taxamentességét a nyugdíjasoktól

(KOLOZSVÁR.) Néhány év óta a városi tanács az öreg nyugdíjasokra való tekintettel évről-évre engedélyezte a sétatéri az első négy pad ingyenes használatát mindazoknak, akik arcképes igazolványaikkal igazolják, hogy állami nyugdíjasok. Ed-dig nem is volt e körül semmi hiba, mert a jegyzedők mindenkor respek-tálták az első padokon a nyugdíjasok igazolványait.

Szombaton azonban az egyik jegyzedő sehogyan sem akart tudni a nyugdíjasoknak megsza-vazott kedvezményvekről.

Az egyik padon egy nyugdíjas házaspár ült.

— Kérem a jegyet, — szólalt meg

a jegyzedő.

— Nyugdíjasok vagyunk, — válaszolt a férj s már a kezében is volt az arcképes igazolvány.

— Hát aztán, ha nyugdíjasok, akkor nem fizethetnek?

— Rendelet van arra, hogy a nyugdíjasnak az első négy padon nem kell fizetnie.

— Ez a rendelet csak a multban volt. Most mindenkinek kell fizetnie. Különben is az ur jó nyugdíjat kap, megfizetheti a padjegy árát.

— Hát ez meg honnan veszi?

— Látom a ruhájáról...

Néhány percig hasonló hangnemben ment a vita, míg végül is a nyugdíjas — aki történetesen való-

ban a kis nyugdíjat élvezők közé tartozik — benyúlt a pénztárcájába s lepengette a két padjegy árát.

A hiba nem is e körül van. A hiba ott van, hogy

vagy létezik egy városi rendelet, amely mentesíti a nyugdíjasokat a kijelölt padon a jegy megfizetése alól s ebben az esetben a jegyzedő tartozik respektálni a városi rendeletet, vagy pedig nem létezik ez a rendelet s abban az esetben hivatalos uton kell értesítsék a nyugdíjas egyesületet, hogy tagjai tartoznak fizetni.

Az pedig csak természetes, hogy a jegyzedőnek nincsen joga a nyugdíjas ruhájához mérten kikalkulálni az élvezendő nyugdíj nagyságát is...

Ortodoxok és reformátusok küzdelme a XVII-ik században

Nagyon értékes vallástörténelmi dokumentok birtokába jutott Oreste Tofrali professzor, a jasi egyetem tanára.

A XVII. századbeli való okmány élénken megvilágítja az akkori háborukat, amelyek az ortodox és a protestáns egyházak között folytak. A nagyértékű lelet Melevé Sirigos görög theológus vallásvédelmi beszédét tartalmazza, amelyet 1641-ben a jasi zsinaton akart felolvasni, de Petru Movila azt megakadályozta, miután titokban kevés példányszámban kinyomatta és úgy terjesztette a hívek között.

Ebből egy eredeti példány jutott Tofrali professzor birtokába, aki a napokban kötött szerződést egy nagy párisi kiadóval, az érdekes mű kinyomtatására.

Társadalmi élet

(—) A Székely alkalmazottak lapja és a szövetségi társasautó kirándulás szép sikerrel zajlott le Folyó hó 28-án szombaton este újból társasautó kirándulást rendez. Egész vasárnap Szová-tán tartózkodik a társaság, hétfőn pedig bazaarkezés.

(—) Meghívó. A Kolozsvári Róm. Kath. Egyházközség képviselőtestületének 1934 július hó 29-én vasárnap d. e. 10 órákor az egyházközség üléstermében tartandó rendes közgyűlésre. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki és főgondnoki bejelentések. 2. Az 1933. évi zárszámadások megvizsgálásáról szóló jelentés. 3. Az 1934. évi költségvetés megállapítása. 4. Képviselőtestület kiegészítése, választmányi tagok választása. 5. Különböző bizottságok kiküldése az 1934. évre. 6. Esetleges indítványok. A közgyűlést megelőzőleg délelőtti 9 órákor szentmise. A költségvetés és zárszámadás a gazdasági hivatal helyiségében az ülés előtt 8 napig megtekinthetők.

(—) Kétnapos kirándulás Szová-tára és Parajdra. A „Mured” turista szakosztály július 29 és 30-án két napos turát rendez Szováta fürdőre, amely kirándulás keretében Parajdon a sóbányát is megtekintik. Részvételi díj 170 lej. Jelentkezni lehet péntek estig az „Unio” papírkereskedésben, Str. Memorandului 26. sz. Turavezető: Györke Márton. Vendégeket szívesen látnak.

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

Megrökönyödést és zürzavart okozott Közgazdasági körökben a kompenzációs rendelkezések gyakorlatiatlansága

(BUKAREST.) A kereskedelmi minisztériumnak az a rendelete, amely augusztus 1-re lejártta tette az összes eddig kiadott kompenzációs engedélyeket, nagy zavart és konsternációt keltett kereskedői és gyáripari körökben. A kompenzációs engedélyeket nem határidőhöz kötötten adta ki a minisztérium. Ez természetes is. Az áruforgalomnak ez a rendszere kizárja azt, hogy üzletkötéseket záros határidő alatt lehessen lebonyolítani. Aki ismeri ezeknek az üzleteknek lebonyolítási technikáját, az tisztában van azzal, hogy

kompenzációs alapon egyes kereskedők, cégek vagy gyárak egymagukban nem tudnak árucserét lebonyolítani.

Vegyünk egy példát: egy belföldi gyárnak nyersanyagra van szüksége. Ennek az ára mondjuk ötmillió lej. A gyár talán évekig is várhatna, amíg talál egy olyan exportőrt, aki pont ötmillió lejért pont ugyanabba az országba szállít ki román árut, ahonnan ő a maga nyersanyagát vásárolta. A gyár tehát egy bankhoz, vagy egy olyan import-export vállalat fordul, amely összegyűjti több exportőr kivitelét és összehoz ugyanannyi követelést abban a külföldi államban, amelyben a gyár vásárolni akar s ezekkel kompenzálja az árucserét. Megtörténik, hogy az export-üzlet egyrésze már régen le is van bonyolítva, megtörténik az is, hogy a kompenzációs import-áru már az országban van, a bank, vagy az árucserét közvetítő cég viseli a garanciát a csere pontos lebonyolításáért. Vannak gyárak az országban, amelyek ilyen alapon 40—50 milliós üzlet lebonyolítását végzik s a kereskedelmi minisztérium minden előzetes értesítés nélkül mind ezen engedélyek érvényét augusztus 1-ével megszünteti. A külföldi gyárak munkába vettek megrendeléseket, amelyeknek sorsa így bizonytalanra vált s miután ők is értesültek a kormány e rendszabályáról, kérdésekkel ostromolják romániai megrendelőiket és

jogfentartással éneke, ami ilyen esetben természetes és magától érteendő.

A helyzet a mai nappal már annyira súlyossá lett, hogy a rendelet visszavonása, vagy az augusztus 1-i terminus meghosszabbítása sem segíthetne a vállalatokon. Igaz, hogy a rendelkezés nem vonatkozik Lengyel országra, Csehszlovákiára, Németországra és az Egyesült Államokra, mert ezekkel szemben Románia kereskedelmi mérlege passzív s így érdeklünk, hogy ezekből az országokból csak kompenzációs alapon jöhetnek be áru, de

egy mai jelentés szerint ezekkel az országokkal szemben is újabb megszorítások várhatók,

mint ahogy megszigorította a kormány a Magyarországgal fennálló kompenzációs forgalmat is, amely megmaradt ugyan kompenzációs, de az engedély megszerzése kontingens-eljárás alá esik.

Ezekre az intézkedésekre és az újabbak hírére a kompenzációs jutalékok árfolyama Bukarestben egyik napról a másikra erősen emelkedett.

Csehországi kompenzációért 26 százalék a jutalék az áru netto értéke után, a németországi jutalék 17 és egynegyed százalékról felemelkedett 18 és háromnegyedre. Ebből az fog

következni, hogy rövid idő alatt az árak is emelkedni fognak s a drágaság hamarosan itt lesz a nyakunkon nemcsak külföldi árucikkekben, hanem belföldiekben is.

Próba légiháború Anglia felett

(LONDON.) Az angol légi haderő tegnap példátlanul nagyarányú gyakorlatokat kezdett. Valóságos próba légiháború indult. A védekező „Északi ország” Anglia egész területe lesz, kivéve a Liverpool—Portlandi vonaltól nyugatra és a Lincoln—Liverpooltól északra eső terület. A 14 vadász és 14 felderítő rajból vagyis összesen 180 gépből álló haderőt Joubert de la Ferte légi almarsall fogja vezetni. Az ellenséges „Déli állam” a La Manche-csatorna és az Északi tenger déli részeire terjed ki. A 116 nappali és 80 éjjeli bombavető gépből álló haderejét Nichol és Plaifayr légi almarsallok vezetik. A gyakorlatban résztvesz valamennyi légi megfigyelő, jelző és repülő tüzérségi alakulatok a legújabb

hangfogó és jelzőkészülékekkel, fény-szórókkal és elhárító ütegekkel.

A támadók meghatározott stratégiai pontokat (főparancsnokság, minisztériumok székhelye, kikötők, gyárak, raktárak) vesznek majd célba töltetlen bombákkal, 2—10 ezer láb magasságból. Különleges fényképező gépek fogják a „találatokat” megállapítani.

A gyakorlat eredménye több fontos harcászati megállapítás lesz. Ha kiderül, hogy London légi támadások ellen észszerűen védhető, akkor az ország többi részét is biztosítottak lehet tekinteni. Az angol légügyi minisztérium a gyakorlat idejére rendeltet szabályozta a polgári repülést, hogy ne zavarják a katonai repülőgépeket.

Strandcsata, mint szabadtéri előadás az anyagátnál, ahol a férfiaknak napernyővel segítettek a nők eldönteni a hadihelyzetet

(KOLOZSVAR.) Csinos kis szabadtéri előadásban volt része tegnap délután az Anyagátnál fürdőzőknek. A rekkenő hőségben rengetegen keresték fel a felső gátnál lévő ingyenstrandot. A gát felé négy fiatal-emberből és négy lányból álló társaság tartott. Mikor kiértek a helyszínre, a fiatal emberek félrevonultak, hogy felvegyék fürdőruhájukat. A társaság nőtagjai várták őket. A fiatal emberek neki is láttak a vetkőzésnek, de nem vették észre, hogy nem messze tőlük egy másik társaság uzsonnázik. Ezek egy ideig nézték, hogy a fiatal emberek mit csinálnak, de amikor látták, hogy azok nem törődve a közelben lévőekkel paradicsomi nyugalommal élvezik a ruhátlanlanságot, a társaság egyik férfi tagja két kisdarab követ dobott feléjük, hogy a fiatalok észreterjenek és dresszükbe bujjanak. A kedélyes fiatalok azonban tréfára fogták a dolgot és ők is visszadobták. Erre az egyik férfi odarohant és meg akarta pofozni a visszadobáló fiatalembert. Azonban ez sem volt rest, hanem a másik pillanatban egy olyan pofont huzott le az érlekedőnek, hogy az hanyat vágódott. Ahogy az incidenst

meglátták a bántalmazott férfi társaságának hölgytagjai, éles csatakiáltással, magasra emelt napernyőkkel rárohantak a paradicsomi kosztümös fiatalokra. Rövid időn belül olyan élénk közelharc fejlődött ki a két csapat között, hogy még a vízbenlévők is kijöttek gyönyörködni a strand-ütközetben. A nők éktelen zsibajjal verték cafatokká ernyőjüket a fiatal emberek hátán, akik — gyöngé, nem ide, gyöngé nem oda — bizony visszasihogatták a harcias öngagságáikat. A nézőközönség pedig hangosan tapsolt nekik. Szerencsére a kánikula egyre forróbb nap-sütése lehűtötte és kifárasztotta a szabadtéri előadás szereplő hőseit és izzadtan dőltek ki a gyeprontórl. Mire a csete-paté véget ért, egy rendőr is előkerült, aki lévén elenyésző kisebbségben, nem meri csak az esernyők és pofonok pergőtüze után megjelenni és hivatalos ábrázattal felakarta venni a tényállást.

De mire négycentiméter hosszúságú ceruzáját zsebéből előkotorázza, a tettesek meglógtak a helyszínről. Csak egy pár selyemfoslány és egy eltört pohár maradt emléke a kánikulai kedélyes hűsülésnek.

TIGRIS A KELEPCEBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(38)

— Ide nem olyan könnyű bejutni — mondta szakértően. — Az ablakokra felmászni lehetetlen és még akkor sem tudna bejönni senki. Az ajtók pedig remekül záródnak és nagyon elmes riasztókészülékkel vannak felszerelve. Az biztos, hogy a bankárnak volt féltékenysége, — mondta elgondolkodva.

— Pedig a pénzt nem tartotta itt hon, — világosította fel Illing — a páncélszekrényben is csak irások vannak.

Mingset nem érdekelte a páncélszekrény, egy magas, széles, nyitott fiókokra beosztott iratszekrény előtt állott meg. Aztán kinézett az ablakon, párszor körüljárta a szobát, majd egy karosszékre ült.

— Szeretném, felügyelő ur, ha bizalmának jelét adná és egy időre egyedül hagyna itt. Sohasem szerettem, ha nézik, hogyan dolgozom, — jelentette ki szerényen.

Richard szó nélkül kiment és unottan sétált egyik szobából a másikba. Kihuzogatta a fiókokat, belenézett a szekrényekbe, végül leült a diványra, cigarettára gyújtott és a falon függő festményeket kezdte nézegetni. Éppen azt állapította meg, hogy a szembenlevő Rembrandt-kép még utánzatnak is silány, amikor Mings besompolygott.

— Van revolvere, felügyelő ur? — kérdezte suttogva.

— Van, mégpedig kitűnő, — nyugtatta meg Illing — talált valamit? — Felugrott, látva a kis ember remült arcát és mégis diadalmasan villogó szemét.

A betörő a szájára tette az ujját és intett a detektívnek, hogy menjen utána. A dolgozószobában gondosan, kulccsal zárta be az ajtót és társát az iratszekrény elé vezette.

— Vegye elő a revolvert és huzza fel a ravaszt, — rendelkezett Mings fojtott hangon. Oldalra huzódott és babrálni kezdett a szekrény belső falán. Egyszerre csettenés hallatszott, a szekrény kifordult és egy ajtó látszott a helyén.

— Mi van mögötte? — kérdezte a detektív magánkívül.

Mings a fejét rázta.

Azt önnek kell megnézni, — mondta — én nem szeretek gyilkosokkal találkozni, az izgalom mindjárt sok gyomorsavat termel. Inkább itt maradok, — majd a revolverre tekintve, mégis másképp határozott — vagy talán megyek én is — és Richard széles háta mögé bujt.

Illing lenyomta a kilincset, gyors mozdulattal kitartha az ajtót és revolverét készenlétben tartva, előre lépett.

Nagyon szerényen berendezett szobában találta magát, egy ágy, szekrény, asztal, két szék volt az egész butorzata, azonkívül üres volt, nem volt benne senki. A bátorságra kapott Mings-szel együtt gyorsan kutatni kezdett, de az előszobában és fürdőszobában sem találtak senkit.

(Folytatjuk.)

Építőmunkás-mozgóban:
Két világláger! Egy helyárért!
Kedden, 7¹/₂ és 9 órákor utoljára:
Felfordult kastély
Főszerepben: Bársony Rózsi és Willy Frietsch
Cigánykirály
Főszerepben: Don Jose Moica és Rosita Moreno.
Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

Ünnepnapokon a munkás súlyosan sebesülhet, a beteg elpusztulhat, mert nincs inspekcio a betegsegelyzo penztárnál

(KOLOZSVAR.) A betegsegelyzo penztar elleni panaszok tomege ujra szaporodott egy esettel. Alig néhany héttel ezelott irtunk egy cikket, amelyben annak szükségességét hangsúlyoztuk, hogy

vasár- és ünnepnapokon is tartanak a betegsegelyzo penztárnál inspekcio szolgálatot.

Ugyanis ennyi rengeteg tag mellett, mint amennyit a kolozsvári penztár számlál, elkerülhetetlen, hogy

ünneppon ne történjen megbetegedés, sebesülés vagy más olyan eset, amikor a tagnak azonnali orvosi segítségre van szüksége.

K. L. gépgyári lakost pénteken délelőtt munka közben baleset érte. A sebesült ember azonnal a betegsegelyzőbe sietett, hogy sérülését bejelenthesse. Itt azonban, tekintve, hogy Illés próféta ünnepét ülték, nem volt szolgálat,

csak egy kisasszony unatkozott álmosan a telefon mellett.

Végre nagynehezen előkerült egy orvos, aki véletlenül vetődött a betegpenztár felé.

Az orvos a sebesültet be akarta kötni, de nem sikerült előkeríteni a kötözőszoba kulcsát, ahol egyébként a kotszerek is állnak.

A betegsegelyzőnél való sikertelen próbálkozás után a sebesült lakatos a klinika sebészeti osztályán kiserlegetett azonban nagyon kevés eredménnyel. A klinikán ugyanis volt inspekcio szolgálat, de itt is tartották az ünnepet.

— Maga is pont ünnepkor jön ilyenkor, — szólalt meg a szolgálatos orvos.

— Nem tehetek róla, ha most történt a sebesülés. Tegnap nem jöhett, mert akkor semmi bajom sem volt. — válaszolt a lakatos.

Rövid vita következett, amely azonnal fejeződött be, hogy

a lakatos távozott a klinikáról anélkül, hogy a sebet bekötötték volna.

Végso menedéknek maradtak a mentők. Itt nem nézték az ünnepet, nem mondták, hogy miért nem jött tegnap vagy holnap, hanem

azonnal a kötözőszobába vezették a lakost, ahol előírászerűen kimosták a sebet s azt szabályosan kötésel látták el.

Mennyivel egyszerűbb és praktikusabb megoldás lenne, ha a betegpenztár vasár- és ünnepnapokon permanens orvosi szolgálatot tartana, még pedig egy orvos a penztárnál jelentkező sürgős esetekben nyújtana első segélyt, egy orvos pedig sürgősebb esetekben a iakásán látogatná meg az arra rászorult betegeket. Ezt két orvossal meg lehetne oldani, tehát hosszú hónapok telnének el, ha a penztár összes orvosait inspekcioként osszák be, az egyik inspekcio a penztárnál Kolozsváron, ahol sok ezerre rug a tagok száma, feltétlenül be kell vezetni az inspekcio orvos szolgálatot, különösen olyan napokon, amikor ha piros betűt is mutat a naptár, de minczen általános mun-

kaszünet, mert

ezeket a napokon munkaközben könnyen történhet sebesülés s a tagok gyakran kell igénybe vegyék a penztári orvost.

Az pedig természetesen furcsának

tűnik fel a tagok szemében, ha egyszer megsebesülnek, ne kapjanak penztári orvost s bár hosszú éveken keresztül fizetik az illetékeket, szükség esetén a mentők díjtalan szolgálatát kell igénybe veyék.

Se pénz, se bon

Embertelen nyomoruságukat hiába panaszoják — a nyugijasokkal senki sem törődik

(KOLOZSVAR.) Már talán századszor intézünk kérdést a pénzügyigazgatósághoz, a nyugdijasok érdekében. Jelenleg újra kérdezzük, miért nem fizetik készpénzben a hátrálékos illetményeket? ...

... és ha bonokban akarják kiadni, miért késnek vele? ...

Vagy talán a pénzügyminisztérium bevárja szépen, amíg a bonok értéke az árfolyamérték harminc százalékánál is lejjebb csökken? ...

Csak azért kérjük ezt, mert a hónapokkal ezelotti kiutalt maradék nyugdijbonokat már egyharmadáért sem lehet értékesíteni. Tehát adóba a bon értéke száz százalékos... az eladási érték harminc százalék ...

... a nyugdijasok értéke — a jelenlegi jelek szerint — még a zéróval is kevesebbel egyenlő.

A nyugdijasok mindennap a pénzügyigazgatóság előtt ögvelegnek... ezt egyszerűen azért teszik, mert kivénült munkaerőre nincs szükség. Másodszor pedig, mert várják a kiutalást ...

Várják. Türelmesen. Sőhajtvá. Későre névelve. Szemükben tele könnyel, erőltlen dühvel. Hiába ...

Tegnap újra a nyugdijasok tömegével zsufolódott be a pénzügyigazgatóság folyosója. Már elhozták féltve őrzött adóbonjaikat. Már szívesen odaadták volna bár harminc százaléért ... A merészebbek harminc-

ötöt kértek ...

Kértek és a kezük a levegőben maradt.

Aztán lehullott, nem a földre, hanem az uzsorás tenyerébe, fáradtan, állami adóbonokkal együtt... Huszonnyolc-harminc százalék készpénzért.

Aztán a lefüggönyözött penztárak elé lopakodtak, csendesesen kopogni mertek, hátha ... lesz pénz. A válság gyorsan érkezett. Így hangzik: — Ne várjanak, nem jött meg a rendelet ... Nem érkezett kiutalás. Talán holnap.

Most pedig úgy, ahogy mondta, papírra dobom egy nagyon öreg, nagyon kopott és nagyon fehér szakállu veterán tisztviselő panaszát: — Ha fiatal lennék, dühömben valamit össze kellene törnöm ... lehet, hogy olyasmit, amiért elzárnának. De egy öregember, egy olyan, elgyötört husmasina, amilyen én vagyok, a fogházban még két hetet sem bírna ki ... Higye el, sorstárs, mi már cselekedni sem tudunk merészen. Igaz, a mi időnkben erre nem volt szükség ...

Azt hisszük, a pénzügyminisztériumnak, illetve az államnak egyáltalán nem válik dicsőségére, hogy öreg, tisztességben megőszült tisztviselőit a jelenlegi siralmas és felháborító elbánásban részesítse.

(p. j.)

SPORT

Sulyos vereséget szenvedett az U Nagyváradon

NAC—Universitatea 6:1 (4:1)

(NAGYVÁRAD.) Érdekes tünet általában minden csapatnál, győzelemről hamarabb kaphatunk hírt, mint a vereségről. Az Universitatea vasárnap elment Váradra, játszott a NAC-cal, katasztrófális vereséget szenvedett s értehetetlenül

csak tegnap este érkezett Kolozsvárra a vereség híre.

Hogy miért, nem tudjuk, de jellemző a titkolódzásra, tegnap sportrovatunk zártakor még maga a félhivatalos távirati iroda, amely sporthírek továbbításával is foglalkozik, sem tudott az U vereségéről ...

Jelentésünkből kitűnik, hogy az U több tartalékkal játszott s ez okozta vereségét. Ezzel szemben a NAC kompletten állt ki és szemkápráztató

csatárjátékkal egymásután érte el góljait. Az Universitatea ma délután Szatmáron játszik az Olimpia CFR-rel.

Száztizezer lej prémiumot kaptak a Venus játékosai

(BUKAREST.) Mint már tegnapi számunkban jelentettük, a Venus a Nemzeti bajnokság döntőjében 5:2 (0:1) arányban legyőzte a Ripensiat s ezzel megszerezte Románia bajnokságát. A Venus vezetősége a győzelem örömeiben 10—10 ezer lej prémiumot osztott ki játékosai között. Itt említjük meg, hogy a Venus—Ripensia bajnoki döntő tiszta bevételé 318 ezer lej volt.

A NAGYVÁRADAI CRISANA uszóversenyén Ziegler Emil megajvította a 200 m-es gyorsuszás rekordját 2 p. 39.5 mp.-el. Az Universitatea—Crisana vizipólómérkőzést csak nehéz küzdelem után nyerte meg az U 4:3 (4:2) arányban.

ROMANIA ATLETIKAI BAJNOKSÁGAI julius 28-án és 29-én bonyolítják le Brassóban. A versenyen a legjobb atléták indulnak s valószínű, hogy a küzdelmekből új rekordok fognak születni. Nagy érdeklődés előzi meg Biró Lajosnak, a KAC all-round atlétájának indulását.

Véresre verték Szászrégenben a bécsi Hakoah játékosait

(SZÁSZRÉGEN.) A sport történetében páratlan és szégyenteljes esemény történt a bécsi Hakoah szászrégeni vendégjátéka alkalmából. A kitűnő bécsi csapat — mint már jelentettük, — 8:1 arányban verte a helyi Victoriát. A második félidő közepén csunya incidens zavarta meg a játékot. A Victoria egyik hávédje csúnyán faultolta Zwiebelt, mire a bíró kiállította, majd a Zwiebel segítségére siető Ehrlichet a Victoria másik játékosa arcúlitotta. Erre a közönség betódult a pályára és véresre verte a Hakoah játékosait, különösen Zwiebelt és Ehrlichet. Szászrégeni sportkörök elhatározták, hogy Victoria fegyelmezetlen magatartása miatt az egyesülettől megvonnak minden anyagi és erkölcsi támogatást. Az esetnek egyébként hivatalos fórumok előtt folytatása lesz.

A TAC KÉT ÉVRE FELFÜGGESZTETTE Korony játékjogát, mert az nem jelent meg a Románia elleni selejtező mérkőzésen.

A MALMÖI atlétikai verseny nagy szenzációja az, hogy Beccali vereséget szenvedett a svéd Ny-tól az 1500 méteres síkfutásban. Ny ideje 3 p. 50.8 mp.

Rekordok a kerületi uszóbajnokságok második napján

(KOLOZSVAR.) A kerületi uszóbajnokságok második napján feltűnést keltett a KAC hölgyversenyzőinek, különösen Pallós Mariettának jó szereplése, aki nemsokára Kolozsvár Den Ouden-jé lesz. Eredmények: 100 m. női hátuszás: 1. Pallós KAC 2 p. 07.8 mp. 2. Bányi U. 2 p. 12 mp. 100 m. gyors szenior: 1. Ziegler U 1 p. 10.6 mp., 2. Hartig U, 3. Dózsa KAC. 200 m. mell: 1. Aranyossy U 3 p. 10.5 mp. 2. Antoni U. 200 m. mell női: 1. Pallós Marietta KAC 4 p. 07.7 mp. Kerületi rekord! 2. Vlad U 4 p. 41 mp. 100 m. női gyors: 1. Ballóné U 1 p. 40.5 mp. 2. Tamássy U 1 p. 45 mp. 100 m. hát: 1. Aranyossy U 1 p. 29.2 mp. 2. Pallós KAC. 100 m. női ifj.: 1. Ballóné 1 p. 37.2 mp. 2. Miki Maus 1 p. 45 mp. 200 m. gyors: 1. Ziegler 2 p. 48.2 mp. 2. Hartig 3 p. 05 mp. 800 m. 1. Ziegler 13 p. 25 mp. 2. Széplaki U 15 p. 32 mp. 100 m. ifj. gyors: 1. Bundialek U 1 p. 15.10 mp., 2. Örvössy KAC 1 p. 25 mp. 100 m. ifj. gyors: Örvössy KAC 1 p. 24 mp. 2. Jordáky U. 400 m. szenior gyors: 1. Ziegler 6 p. 39 mp. 2. Bundialek.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Feltétel, Rolfilm, Fotograf, Érettségizett, Vidéki ur, Hűség, Betétkönyv, Azonnali, Agilis megbízható, Állandó egzisztencia. Olcsó, Pénztárnok jellegű levelek vannak a kiadóban.

K. M. Alecus. Levelét megkaptuk és továbbítottuk.

ISMERETLEN. Elfoglaltságom miatt nem tudtam ott lenni, kérem csütörtökön este 8-kor a jelzett helyen megjelenni, kedvezőtlen idő esetén a „Select-mozi” előcsarnokában. „Magas barna tisztviselő”. (4348)

ADÁS-VÉTEL

SIRKOSZORU, sircsokor, rendelhető mindenkor. Szépet kaphat olcsó áron Str. Fântânele 3. (4043)

VESZÉK használt férfiruhákat, télikabátokat, csekély haszonnal eladók nagy választékban. Róth, Tudor Vladimirescu 17., szuterin. (3812)

HASZNÁLT fürdőkálya, fürdőkád és kiozet olcsón eladó. Bodega Park, Cal. Motilor 59. (4344)

GYÜMÖLCSTERMELOK! Mindenféle gyümölcs bizományi eladását garancia mellett vállalja Hajnal, Dubălarilor 16. (4342)

MEGVÉTELRE keresek azonnal vízvezeték kagylót. Lázár, Calea Victoriei 87. (4337)

FORGALMAS sarok fűszerüzlet és korcsma elköltözés miatt eladó. Str. Mărăsești 40. (4335)

TRANSYLVANIA betétkönyvet cca. 40.000 lejig havi részletfizetéssel vernek. „Betétkönyv” jellegű ár megjelöléssel kérek. (4240)

SARMASÁGI vasutállomásnál régen bevezetett üzleti ház korlátlan italméréssel nagyon olcsón eladó. Értekezhetni Rosenberg Eszti, Cluj, Strada Regina Maria 48. (4273)

AMERIKAI SZEKRÉNYKOPFER sürgősen olcsón eladó. Calea Traian 72. (4346)

ELSŐRANGU belvárosi fűszerüzlet, italmérés és trafikkal, valamint egy szoba, konyha lakással átadó. Címeket „30 éve fennálló” jellegűre a kiadóba. (4345)

KEVESET HASZNÁLT patefonlemezeket 25 lejtől, olcsón, tartós blondel és léckereteket „PAX”-nál vehet. Calea Victoriei 6. (4203)

ELADÓ jégsekrény, konyhaberendezés, ruhaszekrény, ebédlőkredenc spárgaszőnyeg. Str. Grigorescu 13., félemelet. (4354)

LEGMAGASABB árban veszek ócskaruhát, Str. F. David 13., üzlethelyiségben. (4212)

FORD luxusautóra csukott karosszéria kerestetik. Cím a kiadóban. (4061)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZETŐ ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

200 LITERES festékes hordók eladók. Cím a kiadóban. (4069)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, konyha lakás minden hozzávalóval kiadó. Strada Aron 39-41. (3569)

KIADÓ egészséges szép kis szoba. C. Regele Ferdinand 74. (4350)

RAKTÁRHELYISÉG 200 négyzetméter azonnal kiadó. Feleacului 8. sz. (4352)

EGY csinosan butorozott különbejáratú szoba augusztus 1-re kiadó. Cal. Motilor 81. (4199)

LAKÁST KERES

KERESEK modern szoba konyha, fürdőszoba, speiz, előszoba lakást. Címeket: „Csak belvárosban” jellegűre. (4349)

ÁLLÁST KERES

LEÉPÍTETT adminisztrációs tisztviselő, ki 15 évig nagy iparvállalatnál áru expedíálással, raktárkezeléssel foglalkozott, hasonló állást keres azonnali belépésre. Cím „Teljesen megbízható” jellegűre a kiadóba. (4322)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYES varrőleányok azonnal felvétetnek. Str. Cipariu 16. (4343)

MUNKÁSNŐKET sürgősen felveszek. Str. Baba Novac 8. Udvarban hátul balsarok. (4339)

KERESEK 10.00 lej garanciával vendéglő vezetésére ügyes nőt, aki már hasonló alkalmazásban volt alkalmazva. Cím a kiadóba. (4328)

HÖLGYFODRÁSZSEGÉDET keresek, csakis prima munkaerő jelentkezzen. Heltai hölgyfodrászat. (4353)

BEJÁRÓNŐ kerestetik azonnalra. Özv. Biróné, Str. Saguna 20. (4356)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Kisebbségi hirdetés ára 10 Lei. Jelígy, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenéséig délelőtt 11 óráig lehet csak feladni.

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT a Park-szanatórium udvarán péntek délután egy boríték fényképekkel, zsebkendővel. Kérem a bicsületes megtalálót, juttassa el a kiadóhivatalba. (4340)

5000 LEJEL társat keresek kisebb üzlet megnyitásához. Cím a kiadóban. (4338)

MOZI

A7 OPERA-MOZGÓ MÜSORA:

Kedden: *Meztelen valóság*. Pazar kiállítású zenés szalonvígjáték. Főszerepben: Jenny Juge és Halmay Tibor.

Jön Premier: *Liliomtiprás*. Csak felnőtteknek.

ROYAL-MOZGÓ MÜSORA

Ma kedden, új kettős műsor: I. *Vágyak éjszakája*. Stefan Zweig műve filmen. Főszerepben: Willy Forst. II. *A nap dala*. Főszerepben: Lauri Volpi, a világ legjobb tenoristája. Zene: Pietro Mascagni.

CAPITOL-MOZGÓ MÜSORA:

Ma: *Férjaki predája*. Izgalmas orosz vonatkozási filmdráma. Főszereplők: Miriam Hopkins, George Banireft. Olcsó nyári helyárak.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MÜSORA:

Kedden fél 8 és 9 órakor dupla műsor egy helyért. Kolozsváron utoljára I. *A felfordult kastély*. Főszerepben: Willy Frits és Bársony Rózsi. II. *A cigánykirály*. Főszerepben: Don Jose Moica és Rosita Moreno.

Szerdán nincs előadás.

Következő műsorunk szombaton, július 28-án 7 és 9 órai kezdettel: *A kém-szolgálat*. Orosz kémfilmdráma. Az évad legnagyobb és legizgalmasabb orosz filmdráma. Főszerepben: Birgitte Helm és Willy Frits. Ezen filmnél minden előadás keretében fellép a világhírt „VOX” orosz trio, orosz tánc és akrobatikus mutatványával.

(—) Kirándulás a Székelyföld megismerésére. A Székelyek Kolozsvári Társasága augusztus elején a székelyföldi fürdők és természeti szépségeik megismerésére 9 napos kirándulást rendez. Utirány: Marosvásárhely, Szováta, Székelyudvarhely, Homoródfürdő, Hargita-fürdő, Csikszerecs, Tisánál, Szent Anna-tó, Bálványos, Torja, Csíksomlyó, Gyergyószentmiklós, Gyilkos-tó 2 nap, Maroshevíz, Borszék 1 nap Szováta 1 nap. Jelentkezni a Társaság irodájában. Str. Regina Maria 11. délután 6-8.

Késszurással megölte nagybátyját egy bukaresti házmeister

(BUKAREST.) Tegnap este újabb gyilkosság történt Bukarestben. Velicu Nicolae a Granicerilor-utca 2. számú ház házmeistere késszurással halálra sebezte nagybátyját: Ghiata Ioan 63 éves öregembert. A két ember ohsszabb idő óta együtt lakott. Nem a legjobb viszonyban éltek és a fiatalember többször halálal fenyegette meg nagybátyját. Tegnap este Velicu részegen tért haza s ezért nagybátyja veszekedni kezdett vele majd bottal fejbe sújtotta. A megütött ember kést ragadott és markolatig nagybátyja szívébe döfte. Az öregember holtan rogyott össze. A gyilkos ráeszmélve szörnyű tettetére elmenekült, de az éjszaka folyamán a rendőrség elfogta.

Elűtött a mezőn két asszonyt a kényszerleszállást végző repülőgép

(JASI.) Nem mindennapi repülőszerecsételesség történt tegnap este a Jasi mellett húzódó mezőn. Egy katonai repülőgép, amelyet Lazu őrmester-pilóta vezetett, motorhiba miatt kényszerleszállást volt kénytelen végezni. A pilóta a Jasi mellett mezőn keresett alkalmas helyet a leszállásra. A gép már földet ért, amikor két asszony került a rohanó gépmadár elé. Egyiküket a légszárda rabokra vágta, a másik haldoklik. A gép orrával földbe furódott, a pilóta csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

— Zátanyra futott egy német hajó. Koppenhágai jelentés szerint a Montorosa német hajó, amelynek fedélzetén sok turista volt, Glyvursnes-nél zátanyra futott. A német hajó rádió-vészjeleket adott le és nyomában a bajba jutott gőzös segítségére siettek. A mentési munkálatok megkezdésében vannak. Az utasokat és a legénységet egy részét máris megmentették.

(Sportrovatunk folytatása.)

ERŐSIT A HUNGÁRIA! A budapesti kék-fehérek tegnap leszerződtek Sass Ferencet, az Elektromosok nagytehetségű jobbszélsőjét.

KOLPING-IRIS 2:2 (1:1). A két csapat tegnapi találkozója nívós küzdelmet eredményezett. — Kolping I.b.—Iris I.b 1:0 (0:0).

MIT MONDANAK A SZAKÉRTŐK A FERENCVÁROS VERESÉGÉRŐL? Sportkörökben a legnagyobb meglepetés erejével hatott a Ferencváros súlyos veresége Bolognában, amellyel kiesett a középeurópai kupából. Szakértők szerint a Fradi vereségét a trópusi hőség okozta, amely hamar kivette a játékosok minden erejét. Sportvezérek nyilatkozataiból kiderül, hogy a Fradi mindvégig egyenlő ellenfél volt. A gólarány nem hű kifejezője a mutatott játéknak. Korai volna letörésről beszélni!

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kényelmében a Magyar Színházzal szemben világhírű műsort láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

híres társulata Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a MAYER-NYOMDA
körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Julius. 25. Szerda. Róm.
kath. Jakab ap. Prot. Ap.
Jakob. Gör. kath. St. Ana și Olimpia.
Izt. 13.

JOESTET!

KIRÁNDULÁS
Kiss és felesége vasárnap kirán-
dulnak a Bükkbe. Az idő szép, a ki-
látás remek, az ebéd pompás, szóval
minden nagyszerű.

— Látod, — mondja Kissné —
ez is az én érdemem, hogy ilyen si-
került kirándulásra jöttünk.

— A te érdemed? — csodálkozik
Kiss — hiszen én indítványoztam,
hogy idejövünk.

— Jó, jó, — feleli Kissné — te
indítványoztad, de én nem mondtam
ellent...

KÖLCSON
— Kölcson adna nekem 500 lejt?
— Magának? Még 200-at is nehe-
zen.
— Rendben van. Csak 100 lejre
van szükségem...

ÚJ SZÍNHÁZ
— Hallotta? Külföldön megnyit-
ta az új hordozható színház.
— Az semmi. Nálunk szeptember-
ben a hordozható közönség is meg-
nyílik...

UTOLSÓ GONDOLAT
Feleség: Biztosítalak, Samu, ha én
meghalok, nem kapsz ilyen asszonyt,
mint én voltam.
Férj: Ki mondta neked, hogy én
ilyen asszonyt akarok?...

LÁTOGATÁS
Szobaleány: Nagyságos ur, a vég-
rehajtó van itt.
Ur: Melyik?
Szobaleány: Nem ismerem.
Ur: Már megint idegeneket küld-
nek a nyakamra?...

IDŐJÁRÁS. A budapesti me-
teorológiai intézet jelentése szerint
déli szél, felhősödés, eső, sok helyen
zavart várható. A hőmérséklet lé-
nyegesen csökken.

Inspekciós gyógyszerárak.
Ezen a héten a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgál-
latot: Fortuna (Unirii-tér), Hygea
(Mihai Viteazul-tér) Victoria (Re-
gele Ferdinand-uca), Sotropa
Emil (Stefan cel Mare-uca).

Ki akar csendőrtiszt lenni?
A Hivatalos Lap 1934 július 13.
159. száma közli azokat a feltétele-
ket, amelyek alapján a csendőrtiszt
iskolában megüresedett helyekre nö-
vendékeket felvesznek. A felvételi
vizsgára jelentkezhetnek, mindazok
a legalább 1 éves joghallgatók, akik
a Hivatalos Lap 1934. június 13.
139. számában közölt okmányokat
augusztus 4-ig a bukaresti iskola
igazgatóságánál (Bukarest. Soseaua
Stefan cel Mare 51.) letétbe helye-
zik. A felvételi vizsga augusztus 7-én
kezdődik.

Ma, kedden új kettős műsor a **Royal-Moz-
góban: I. Vágyak éjszakája.** Stefan Zweig „Égő titok” c.
novellája után. Főszerepben Willy Forst. **II. A nap dala.** Főszerep-
ben Lauri Volpi, a világ első tenoristája. Zene: Pietro Mascagni.

LEGUJABB

Nyomtalanul eltűnt a német Himalája-expedíció

(BERLIN.) Bombayból érkezett je-
lentés szerint a német tudományos
expedíció, amely a Himalája isme-
retlen részeit volt hivatva felkutatni,
nyomtalanul eltűnt. A hír Németor-
szágban óriási megdöbbenést keltett.

Valószínű, hogy repülőrajt indítanak
az eltűnt tudósok felkutatására. In-
dianában az istenek bosszújának tulaj-
donítják az expedíció eltűnését.

Szerelmi féltésből halálraszkaltak egy fiatal embert Bukarestben

(BUKAREST.) Az éjszaka isme-
retlen egyének a Lascar Catargiu-
uccában megtámadták és összesur-
kálták Ilie Barsan nevű fiatal embert,
aki a nagy vérvesztés következté-
ben eszméletlenül került el az út po-
rában. Életveszélyes állapotban talál-

tak rá a kora reggeli járőrök, akik
értesítették a mentőket és kórházba
szállították. A kórházban néhány
pillanatra Barsan magához tért és
megnevezte támadóit. Kiderült, hogy
madói szerelmi féltésből szurkálták
össze Barsant, aki most agózinál.

Egymilliárd zlotyt meghaladja a lengyelországi áradásokozta kár

(VARSÓ.) Napok óta tartó eső-
zések után mára kiderült az ég Len-
gyelország felett. Az ár egyre apad.
A patakok, folyók, nagyrésze vissza-
tért medrébe s a lakosság mély só-
hajrással veszi tudomásul a veszély
elmúltát. A Vistula vizállása a teg-
nap 5 méterrel szemben mára 3 mé-
terre csökkent. Ugyanígy apadtak a

többi folyók is. Az árvíz sújtotta he-
lyeket kárbecslő bizottságok járják
be és mindenütt igyekeznek meg-
nyugtítani a lakosságot, hogy a kor-
mány s a társadalom összefogással
az árvíz károsultak megsegítésére.
Hozzávetőleges becslés szerint az ár-
víz okozta kár meghaladja az egy-
milliárd zlotyt.

Uzsoravétség miatt kéthónapi fogházra ítélték Stein József lapárust

(KOLOZSVÁR.) Stein József ko-
lozsvári lapárus ellen még a múlt év-
ben uzsorakamat szedése miatt Lan-
dessmann és Berkovits nevű fuvaro-
sok feljelentést adtak be a járásbíró-
sághoz. Ma került tárgyalásra az ügy,
melynek során kiderült, hogy Stein
József a két fuvarossal megegyezett,
hogy azoknak vesz hat szekeret, lo-
vat teljes felszereléssel és ennek el-
lenében minden felszerelés összege
után havi 2500 lej kamatot fog kap-
ni. A két megszorult ember fizetett
is kamatra körülbelül 40 ezer lejt,
amikor hitelezőjük azzal állott elő,
hogy fizessenek neki még 80 ezer lejt,
amely követelés csak az összeg fele

erejéig volt jogos. Landesmann és
Berkovits erre megtették a feljelen-
tést. A járásbíró kiszámította, hogy
annakidején egy teljes szekér felsze-
relés maximum 8500 lejbe került és
Stein József 2500 lejjel 364 százalé-
kos kamatot szedett a megszorult fu-
varosoktól. Az uzsorás, hogy saját
ügyét fedezze, egy szerződést is csi-
nált a két féllel, amely úgy szólt,
hogy a szekerek az övé voltak és
csak bérbe adta ki a Kolozsvár-
nagyvárad utépítéshez szállítandó
kövek fuvarozására. A járásbíró
Stein Józsefet 2 hónapi fogházra és
5000 lej pénzbüntetésre ítélte. Fe-
lebbezett.

— Ha a kormány megszünteti
Iassiban a gyógyszerészfakultást,
lemond az egyetem tanári kara.
Megírtuk, hogy a jassii és cluji egye-
temek gyógyszerészeti karát a kor-
mány meg akarja szüntetni, illetve a
kart a fővárosi egyetem gyógyszeré-
szeti karába öhajtja beolvasztani. A
jassii egyetemi tanács elhatározta,
hogy nem veszi tudomásul a kor-
mány intézkedését és ha azt keresz-
tülhajtják, úgy a jassii egyetem ta-
nári kara bejelenti lemondását.

— AZ ÉLETMENTŐ RÁDIÓ. A
napokban a brüsszeli rádióállomás
éppen meg akarta kezdeni szórakoz-
tató programjának közvetítését,
amikor a speaker egyszerre abba-
hagyta a zeneszámok bemondását.

Ehelyett izgatott hangon közölte a
rádióhallgatósággal egy orvosnak a
felszólítását. Beauringben ugyanis
egy orvosnak a legsürgősebben szük-
sége volt egy ritka gyógyszerre,
amelyről egy emberélet megmentése
függött. Az orvos rádió útján kérte,
hogy ha valakinek van ilyen gyógy-
szere, juttassa hozzá. Néhány pillá-
nattal később telefonon jelentkezett
a beauringi orvosnál két brüsszeli
orvos, akik a ritka gyógyszer birtoka-
ban voltak. Nyomban repülőgépet
béreltek a beteg hozzátartozói és az
orvosságot Beauringbe szállították,
ahová szerencsére még idejében érke-
zett meg és a nagybeteg páciens éle-
tét valóban megmentették.

Halál lett a vége a fegyver próbálgatásnak

(KOLOZSVÁR.) Simion Constan-
tin a szilágymegyei csendőrezred ka-
tonája és Farkas János szintén csend-
őr a múlt hónap közepén azzal az
utasítással mentek igyek szomszéd-
községbe, hogy onnan a csendőrségre
szállítsanak egy szökevény katonát.
Utközben a két csendőr próbálgatta
a fegyverét. Simion Constantin meg-
magyarázta és megmutatta, hogyan
kell megtölteni a fegyvert. Farkas
János a magyarázat közben egészen
közelhajolt társa puskájának csövé-
hez, a ravasz elpattant és Farkas
holtan esett össze. Gondatlanságból
okozott emberölésért Simion Con-
stantin ma délelőtt a VI. hadest bi-
rósa elé állították és 5 hónapi el-
zárásra ítélték.

Nyíltér*)

Alulírott van szerencsém tisztelet-
tel a régi vevőköröm becses tudomá-
sára hozni, hogy a Katz és Bernát
fűszer- és gyarmatár nagykereske-
dés kötelékéből a mai nappal barát-
ságosan megváltam. Huszonkét esz-
tendeig igyekeztünk közösen a vá-
sárló közönségünk érdekeit szolgál-
ni s ezalatt sikerült is vásárlóink meg-
becsülését és szeretett kiérdemelni,
amiért a legteljesebb köszönetemet
fejezem ki, egyben arra kérem az
igen tisztelt vásárló körömet, baráta-
imat és ismerőseimet, hogy jóakaratu-
kat és bizalmukat ne vonják meg tő-
lem a jövőben sem. Amelynek remé-
nyében vagyok

Cluj, 1934 július 24.

kiváló tisztelettel:

KATZ DÉNES.

Alulírott van szerencsém tisztelet-
tel bejelenteni vásárló közönségünk-
nek, barátainknak és ismerőseink-
nek, hogy a Katz és Bernát cég kebe-
léből Katz Dénes ur a mai nappal
barátságosan kivált. Amikor ezt kö-
zöljük, egyben tudatjuk vásárló kö-
zönségünkkel, hogy a céget Katz és
Bernát utóda jelzéssel a jövőre is to-
vábbra vezetem, köszönetemet feje-
zem ki vásárló közönségünknek ed-
digi támogatásukért és kérem, hogy
jóakarataikat cégem iránt a jövőben
is, mint eddig, tartsák fenn. Ennek
reményében vagyok

Cluj, 1934. július 24.

kiváló tisztelettel:

BERNÁT JÓZSEF.

*) E rovatban közölte felelősséget
nem vállal a szerkesztőség és kiadó-
hivatal.

— **RENDŐRI HIREK.** Néhány
nappal ezelőtt a fiatalok foghá-
zából megszökött Moran Micu fe-
gyenc. A szökött fegyencet Gheti
Petru 155. számú közrendőr a dez-
méri erdőben elfogta és visszazállí-
totta Kolozsvárra, ahol újra átadták
a fiatalok fogházának. — Oprea
Juon Kallian községi lakos lakoda-
lomba ment, ahol alaposan berugott.
Mikor a lakodalomból részegen ha-
zatért, szekérével egy csoport ember
közé hajtott és elűtötte Todea Juon
58 éves gazdálkodót, aki súlyosan
megsebesült. Oprea a csendőrség le-
tartóztatta és az ügyészségnek adta
át. — A rendőrség büntető osztálya
lettartóztatta Kis Gyula és Kovács
Sándor büntetett előéletű egyéneket,
akik hatósági személynek adva ki
magukat, az utóbbi időben több szél-
hámosságot követtek el.

Milyen címen inkasszálják a Tornavivoda udvarán a szekeresektől az 5-10 lejes taxákat, mikor nincs tanácsi engedély arra

(KOLOZSVÁR.) Hetekkel ezelőtt négy zupásörmester kezdeményezésére megalakult tizenhatezer lej alapítókével a Cooperative Regele Ferdinand I. A szövetkezet részvényeit nem kisebb emberek jegyezték, mint Maniu és Vajda volt miniszterelnökök, továbbá dr. Drăgan főpolgármester, Dunca főispán, Botez alpolgármester stb.

A jólsikerült részvényjegyzés után az alapítók a legnagyobb reménységgel néztek a vállalat működése elé. Az új szövetkezet eleinte halkereskedéssel akart foglalkozni, azonban az elgondolás kutba esett s ezért új vállalkozás után kellett nézni. Egyik örmesternek eszébe ötlött, hogy

jó volna megszerezni a várostól a piaci szekérstand koncesszióját.

Mivel a tavaly kiadott közlekedési szabályrendelet olyan intézkedést tartalmaz, hogy a piaci árusok szekerekkel nem állhatnak meg a piacok mentén. Tavaly már volt szekérstandja a Mihai Viteazul-téri piacnak a Dubglarilor-uccában, minthogy azonban

az egészségügyi hatóságok kifogást emeltek ellene, nem maradhatott fenn sokáig.

Az örmester urak tehát megcirkalmazták kérvényeiket a városhoz. Kérték, hogy a város

engedje át a részükre a Tornavivoda kertjét,

ahol mostanig csak egy sutafarku őzike legelészett. Hogy ajánlatuk komoly formát öltönn, felajánlottak 40 ezer lej óvadékot is. A város vezetősege legutóbbi ülésén foglalkozott a Cooperative Regele Ferdinand I. beadványával, érdemleges döntést azonban eddig nem hozott.

Ezzel szemben az örmester urak annyira biztosra vették dolgukat, hogy a kérvény benyújtását követő második napon kiüldözték a legelésző őzikét a Tornavivoda kertjéből és berendezkedtek a maguk számára. Elsősorban is

megállapították a helypénzeket 5 és 10 lejes árban,

majd közölték az illetékes termelőkkel, hogy megnyit az új szekérstand, lehet beszállni!

A dolog eljutott dr. Baha tanácsos, a pénzügyi osztály vezetőjének fülébe

s nyomban intézkedett, hogy a kert kapuit lezárják a szövetkezet „működése” előtt.

Ez történt az egyik nap. Másnap azonban, hála a befolyásos részvényeseknek. —

újából megnyit: a szövetkezet számára a Tornavivoda kertje s az örmester urak vigan inkasszálják a kényszerhelyzetben levő vásárosoktól az 5-10 lejes taxákat — anélkül, hogy erre tanácsi engedélyre lenne.

Minthogy furcsának tartottuk a város eljárását a szövetkezettel szemben, kérdést intéztünk dr. Drăgan főpolgármesterhez, mennyiben azonosítja magát a történetekkel, mert

összeférhetetlennek tartjuk azt, hogy taxákat szeljen a vásárosoktól egy társaság, anélkül, hogy tanácsi engedéllyel bírna.

Nem is beszélve az egészségügyi követelmények megbirálásáról.

A polgármester munkatársunknak kijelentette, hogy

nem tud róla, miszerint a szövetkezet birtokba vette volna a Tornavivoda kertet,

mert a tanács még nem döntött az

Mi robbantotta ki a furlugi véres összetűzést

Az elvett birtok után is adót követeltek a Gáspáry testvérektől

és ezen az alapon végrehajtást vezettek ellenük

(LUGOS.) Szükszavu jelentés alapján tegnap elsőnek közöltük azt a véres szenzációt, amely lázba hozta az egész Bánság gazdaközönségét. Két adóiszttviselő több csendőr kíséretében árverezni akart Gaspary Arthur és Pál földbirtokosok furlugi kastélyában. A két földbirtokos el-lenszegült a karhatalomnak, majd rálőttek a csendőrökre és az egyik adóvégrehajtót és egy arra haladó parasztembert megsebesítettek.

A szüksévu jelentésből, mint már tegnap megírtuk, nem tűnt ki a tragédia teljes képe, de már annyit előre jeleztünk, hogy a véres eseménynek valószínűleg szörnyű előzményei lehetnek.

MI ROBBANTOTTA KI AZ ESETET?

Feltevéseink beigazolódtak. A mára beérkezett részletes jelentések szerint a két Gaspary testvérnek hatalmas kiterjedésű birtokaik voltak Temes megyében. Az impériumváltozást követő agrárreform ezeknek a birtokoknak nagyrészt kisajátította.

Az állam nem fizette meg a kisajátított földbirtokok ellenértékét, sőt az elvett birtokrészek utáni adónak megfizetésére is őket kötelezte.

Az ügyben számtalanszor járt közbe a két testvér ügyvédje Bukarestben, de nem tudta a dolgot elintézni.

Tegnap a két adóhivatali tisztviselő éppen emiatt a vitás adó miatt akart árverezést tartani a Gaspary kurián. Gasparyék tiltakoztak az árverés ellen s kijelentették, hogy nem tartják méltányosnak azt,

mert az állam nekik még adósuk. A beszélgetésből csakhamar szóváltás keletkezett, majd sértő kifejezések hangzottak el, a következő pillanatban

a kastély emeleti ablakából eldördült az első lövés, amely Ciepa György adóhivatalnokot homlokán találta. Arcát elöntötte a vér.

OSTROMOLJÁK A KASTÉLYT

Közben nagyszámu parasztság gyűlt össze a kastély előtt, mind fenyegetőző magatartást tanusított, majd egyesek nekiesek a kastély kovácsolt vaskapujának.

Ekkor újra lövés dördült el a kastélyból és szétrocskolt a Varvara János gazdálkodó alsó lábszárait.

Percek alatt megérkeztek a csendőrök és távozásra szólították fel a tömeget.

A Gaspary kastély ekkor már az ostromlott vár képét mutatta.

Telefonon értesítették a lugosi csendőrlégiót, amelynek parancsnoka, Gligorescu kapitánk nagyszámu csendőr-

odaitelést illetően. Amennyiben valóban fennállana a helyzet, úgy garantálta, hogy a Tornavivoda kertjét bezáratja.

A polgármesterrel szobato beszéltünk ebben a tárgyon s ma megállapítottuk, hogy

a kert polgármesteri utasításra sem zárult be.

Tanácsi döntés nélkül ma is inkasszálják a pénzeket, de a felajánlott 40 ezer lejes óvadékot sem fizették még be a városhoz...

Mégis csak jó az értékes összekötés...

legénységgel teherautón megérkezett a községbe.

A két fél farkasszemet nézett egymással.

Gasparyék felfegyverezték az uradalmi személyzetet, kint pedig a parasztság és a csendőrség tartotta megszállva a kastélyt.

A kapitány megadásra szólította fel a testvéreket, mire egyik Gaspary azt válaszolta, hogy

csak Rezei Fabius főügyésznek adja át fegyverét.

Gligorescu kapitány újabb levélben tiszti becsületszavára fogadta meg, hogy mindkettőjüket bántatlanul Lugosra kíséri és átadja a főügyésznek, ha megadják magukat.

A LETARTÓZTATÁS

Éjjel két órakor Gasparyék elhagyták a kastélyt, átadták fegyvereiket a kapitánynak, majd autóra ültek. Ekkor a kapitány kijelentette, hogy mindketten le vannak tartóztatva.

A nem várt kijelentésre Gaspary Pál megfordult,

revolvért rántott és ráfogta a kapitányra

A következő pillanatban egy csendőr puskarússal kiverte kezéből a revolvért mire Gaspary arculvert a kapitányt és így kiáltott:

— Ez hát a tiszti becsületszó?

Az ütés után a csendőrök nekiesetek a két fivérnek és véresre verték őket.

Nemsokára csatlakoztak hozzájuk a parasztok is, akiket végül is a csendőrség megfékezett. Gasparyékot ezután orvoshoz szállították, aki

Gaspary Pál állapotát nagyon aggasztónak találta.

Zsebében végredelet volt, amelyben minden vagyonát nővérére, Földényi Vilmosnéra hagyta.

Az előző jelentésekkel szemben közlik, hogy

az adóiszttviselő, akinek tegnap halálhírért költözték, él és súlyos sebbel fekszik a lugosi közkeőr-házban.

Újabb jelentések arról adnak hírt, hogy Varvara János, akit Gaspary Pál golyója sebesített meg, vérmérgezés következtében meghalt. Ezt azonban hivatalos helyről még nem erősítették meg.

CENZURAT

Harcot indít a rendőrség a közszemérmet megbotránkoztató fürdőzők ellen

Tilos a fürdés a város területén

(KOLOZSVÁR.) Régi panasza a Malomárok környéke lakóinak és az Anyagátnál fürdőző kolozsvári közönségnek, hogy szemérmetlen emberek napról-napra fürdőruha nélkül jelennek meg a Szamosnak ezen a vidékén és

a közszemérmet megbotránkoztató viselkedésükkel valósággal elüldözik a szabadban fürdőzni óhajtókat ezekről a helyekről.

A múlt év folyamán mi is több ízben felemeltük tiltakozó szavunkat a hatóságok előtt és kértük a rendőrséget, hasson oda, hogy az illetlen ruhában fürdőzőket távolítsák el ezekről a helyekről, mert lehetetlen állapot az, hogy

a méregdrága strandjegyet meg-

fizetni nem tudó nőnemű fiatalok, néhány szeméremnélküli ember miatt megfossza magát a fürdőzés gyönyörűségétől.

A számtalan panasznak ugyilátszik meg volt a kívánt hatása, mert a mai napon a rendőrség szigorú rendelete adott ki, amelyben súlyos büntetések kilátásba helyezése mellett megtiltja a fürdést a város területén. Még szalonképes, etikettszerű fürdőruhában is tilos a Szamosban és a Malomárokban való fürdőzés. Szabad ellenben a gáton felelő részeken és a Renner börtörtől lejjebb.

A rendőrség szigorú rendelete nagy megnyugvást keltett Kolozsváron.